

AFRIKAANSE JONGEREN BETALEN ONZE GOEDKOPE ELEKTRONICA

27 november 2007 (MO) - Een groot deel van het kobalt dat gebruikt wordt voor de productie van batterijen in gsm's, laptops en MP3-spelers is afkomstig uit Zambia en Congo. De mijnindustrie is erg belastend voor de arbeiders, het milieu en de plaatselijke bevolking. Dat blijkt uit drie studies verricht in opdracht van het NGO-netwerk makelTfair.

Met deze publicatie wil MakelTfair producenten en consumenten op hun verantwoordelijkheid wijzen. Veel westerse bedrijven zoals Sony, Nokia, Nintendo, Dell, Philips, Hewlett-Packerd, Western Digital,... hanteren ethische codes in de laatste stappen van het productieproces, maar stellen zich nog te weinig vragen bij de ontginning van hun basisgrondstoffen. Nochtans zou een actievere opvolging van hun kant het tij kunnen keren. De elektronische industrie vertegenwoordigt een vierde van de wereldconsumptie kobalt.

Het onderzoek van SwedWatch, FinnWatch en Haan & Tim Steinweg legt de vinger op de wonde. Een kort overzicht van de gevolgen van de kobaltontginning voor mens en natuur:

Arbeidsomstandigheden

Ondanks de stijgende wereldmarktprijs van metaal, krijgen de meeste Afrikaanse mijnwerkers geen waardig salaris. Veel gezinnen kunnen niet in voeding en andere basisbehoeften voorzien. Onderwijs is voor hen niet betaalbaar. Het inschakelen van kinderen in de productie is eerder regel dan een uitzondering. Ongeveer 50.000 van de naar schatting 100.000 tot 140.000 arbeiders zijn minderjarig.

Bijna de helft van de tewerkgestelden werkt onder een tijdelijk contract: ze vallen niet onder de collectieve arbeidsovereenkomsten, maar verrichten wel het gevaarlijkste en vuilste werk. Ze verdienen hiervoor de helft van het loon van collega's die onder vast contract werken.

De arbeiders lopen enorme risico's. Ze dragen geen veiligheidskledij en worden zo blootgesteld aan schadelijke stoffen. Door het inhaleren van mineralen loopt een groot deel van hen verwondingen en verbranding van het longweefsel op, wat leidt tot tuberculose. Er is ook sprake van een sterke oogirritatie. De veiligheidstraining - enkel bestemd voor vaste werknemers - laat ook de wensen over. Onder druk van de stijgende vraag, delft men in steeds meer gevaarlijke ondergrondse schachten. Volgens het Mine Safety Department kwamen in Kitwe in 2005 maar liefst 80 mensen om.

Milieu en mens

De metaalverwerking en -ontginning beschadigt het leefmilieu. Schadelijke afvalstoffen worden gedumpt in de buurt van de mijnschachten en komen terecht in waterwegen. Dit veroorzaakt lucht- en waterverontreiniging, wat ook ten koste is van de plaatselijke bevolking. Een recente studie toonde aan dat er een verband bestaat tussen de emissies afkomstig van smeltovens en het toegenomen loodgehalte in het bloed van kinderen. Mijnwerkers in Katanga vrezden verder de radioactiviteit afkomstig van het uranium dat ze hier in daar in de kobalartersen aantreffen.

De plaatselijke leefgemeenschap

Anglo Platinum, de grootste ontginning in platinametalen, wil zijn rendement met 12.190 kilo per jaar opdrijven. Dit vereist de onteigening van drie dorpen in Zuid-Afrika, waar in totaal 17.000 mensen leven. De opgerichte hervestigingscomités zijn gefinancierd door Anglo Platinum en laten weinig inspraak voor de gemeenschap. De uitzettingen brengen herinneringen boven aan de tijden van de apartheid.

De levensomstandigheden in de nieuwe vestigingen zijn mensionwaardig. De voorziening van water en elektriciteit is onregelmatig. Stof en geluidsoverlast overheersen de site. Landbouwers verliezen hun akker, wat problematisch is omdat de levensstandaard van de populatie grotendeel afhangt van landbouwopbrengsten. Het protest van de bevolking wordt zorgvuldig in de kiem gesmoord met het systematisch pesten of belasten van de kopfiguren uit de verzetsbeweging. De politie kiest duidelijk de kant van Anglo Platinum.

De rol van bedrijven en consumenten

Terwijl jonge consumenten in Europa steeds meer goedkope elektronische producten kunnen kopen, meent makelTfair dat de dit momenteel ten koste gaat van jongeren aan de andere kant van de evenaar. Het initiatief roept de elektronische industrie op de Richtlijnen voor Multinationale Bedrijven (OVSE) en de Global Compact (VN) te hanteren. Die voorschriften leggen de nadruk op het respecteren van de mensenrechten en het milieu en pleiten voor een nauwkeurige opvolging van de grondstoffenimport. Men wil ook een duidelijke boodschap overbrengen aan de consument om op te komen voor meer

duurzaam en ethisch geproduceerde elektronica.

Categoriën: [Mensenrechten](#) - [Ontwikkeling](#) - [Milieu](#) - [Bedrijven](#) - [Congo \(Democratische Republiek\)](#) - [Zuid-Afrika](#) - [Zambia](#)

Auteur: Simon Calcoen.

KAART

[Het recentste nieuws op kaart](#)

GEEN REACTIES

[Reageer zelf](#)

VERWANTE ARTIKELS:

- [Congolesse filmgeschiedenis niet langer onbeschreven blad](#)
- [Stille mars tegen Congolees geweld](#)
- [Plaatsnamenstrijd verdeelt Zuid-Afrikanen](#)
- [Super-TBC bedreigt Afrika](#)
- [Ngo's eisen publicatie eindrapport rond mijncontracten](#)
- [Congolesse staatsveiligheid en politie onder vuur](#)
- [Zuid-Afrika treurt om zijn reggaester](#)
- [Pygmeëën brengen Wereldbank in nauwe schoentjes](#)
- [Katanga uitgeleverd aan Den Haag](#)
- [Jonge Kinosis keren terug naar het platteland](#)

MEER NIEUWS:

- ['De Rwandese Gacaca-processen worden afgehaspeld' \(Alison Des Forges\)](#)
- [Kamasoetra voor aidspreventie bij Indiase prostituees](#)
- [Opschudding over bouw steenkoolcentrale](#)
- [Zwarte Amerikanen dragen zwaarste last aidsepidemie](#)
- [Cuba test schorpioengif voor kankerbestrijding](#)
- [De zoektocht naar een onmogelijk vaccin](#)
- [Argentinië schort houtkap in natuurbossen op](#)
- [Ratificatie Kyoto-protocol lastige klus voor nieuwe Australische premier](#)
- [België rekent te veel op aankoop uitstootrechten](#)
- [Palmolie maakt Azië niet groener, zegt VN-rapport](#)

